

Tabela do zgłaszania uwag w ramach konsultacji społecznych 14 projektowanych rezerwatów przyrody województwa podlaskiego

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko RDOŚ (uwzględniona/ częściowo uwzględniona/ nieuwzględniona)	Uzasadnienie stanowiska RDOŚ
1.	Czarna Rzeczką	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (20.06.2025 r.)	Termin dotyczący przedstawienia opinii w przedmiotowej sprawie był zdecydowanie za krótki, aby dokonać szczegółowych analiz pod kątem zasadności wzmocnienia ochrony przyrody na wskazanych obszarach.	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. Z uwagi na charakter sprawy termin ten wydaje się być wystarczająco długi na potrzeby zapoznania się z dokumentacją udostępnioną na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku i możliwości wypowiedzenia się w przedmiotowym zakresie.
2.			Dla proponowanych obiektów nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ w Białymstoku materiały obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatów w proponowanej formie.	<i>nieuwzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Czarna Rzeczką). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska zwierząt. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
3.			Duże wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową obszarów łęgów jesionowo-olszowych, gdyż takie obszary w dobie niedoboru opadów w naszym regionie ulegają obecnie szybkim przekształceniom i mogą wymagać podejmowania czynnych działań ochronnych, mających na celu zachowanie trwałości lasu (zgodnie z ustawą o lasach). Wg prognoz mogą one stanowić obszary zagrożone rozpadem drzewostanów, co przy braku czynnych aktywnych działań, stanowi zagrożenie utraty wartości przyrodniczych. Dodatkowe wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową siedlisk grądowych, niejednokrotnie zniekształconych, wymagających podejmowania czynnych działań ochronnych, celem dostosowywania do istniejących warunków siedliskowych. Brak planów ochrony oraz zadań ochronnych dla większości istniejących obiektów rezerwatowych oraz ograniczone możliwości	<i>częściowo uwzględniona</i>	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie zbiorowisk łęgowych wraz z dynamicznym układem ekosystemów i procesów ekologicznych. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Ponadto w ciągu 5 lat zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu.

			wydatkowania środków finansowych na działania ochronne w rezerwach przyrody potwierdza zasadność naszych wątpliwości.		
4.			Dodatkowe wątpliwości budzi obejmowanie ochroną rezerwatową istniejących stref ochrony. Uważamy, że ochrona strefowa jest skutecznym i sprawdzonym sposobem ochrony poszczególnych gatunków.	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Obecność stref ochrony ostoj, miejsca rozrodu i regularnego przebywania roślin, zwierząt i grzybów nie stanowi przesłanki do braku zasadności utworzenia w tym miejscu rezerwatu przyrody. Oba obiekty stanowią formy ochrony przyrody i zgodnie z ustawą o ochronie przyrody mogą znajdować się w tym samym obszarze.
5.			Analiza przygotowanych przez Państwa materiałów geometrycznych wykazała, że granice w obrębie gruntów zarządzanych przez jednostki PGL LP w większości opierają się o granice wydziałów leśnych. W przypadku granic własności powinny obowiązkowo wykorzystywać działki ewidencyjne z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) jako referencję. Nadleśnictwa mają obowiązek dostosowywać swoją ewidencję stanu posiadania z EGiB, lecz w przypadku częstych w naszym terenie modernizacji gruntów, nie robią tego z dnia na dzień.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny do powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw. Ponadto granice rezerwatu pokrywające się z ciekim dostosowano do EGiB.
6.			Największe wątpliwości budzi potrzeba wzmacniania ochrony przyrody jedynie na gruntach będących w zarządzie PGL LP. Świadczy to o naszym prawidłowym zarządzaniu gruntami PGL LP w trosce o właściwą ochronę wartości przyrodniczych na naszym terenie. Nie widząc zagrożeń z tytułu prowadzenia zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, wskazujemy na potrzebę wzmacniania ochrony na gruntach będących w innym zarządzie (np. Wód Polskich) lub stanowiących inną własność, gdzie	<i>częściowo uwzględniona</i>	Rezerwat Czarna Rzeczka stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w większości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Knyszyn, Dojlidy i Czarna Białostocka oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Do granic rezerwatu włączono ciek wodny. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. W przypadku uzyskania zgody osób fizycznych na objęcie ich działek ochroną rezerwatową, RDOŚ w Białymstoku poczyni kroki celem powiększenia rezerwatu. Na tym etapie jest to niemożliwe.

			identyfikuje się najwięcej zagrożeń antropogenicznych. Należy podkreślić, że wody, nie będące w naszym zarządzie, stanowią najcenniejszy komponent przyrodniczy terenów wskazanych przez Państwa do wzmocnienia ochrony przyrody.		
7.			W granicach Nadleśnictwa Dojlidy: Celowość ustanowienia rezerwatu - na podstawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 i opracowania fitosocjologicznego w terenie występuje mozaika siedlisk przyrodniczych 91E0 i 91D0. Niemniej jednak siedliska we wskazanym obszarze z pewnością zasługują na ochronę.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
8.			W granicach Nadleśnictwa Dojlidy: Zgodność uzasadnienia merytorycznego ze stanem na gruncie - Uzasadnienie oparte na literaturze i danych własnych RDOŚ w Białymstoku. Wskazuje na zgodność ze stanem na gruncie.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
9.			W granicach Nadleśnictwa Dojlidy: Obecny status ochronny oraz zasadność wzmocnienia ochrony - planowany rezerwat znajduje się na obszarze Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska, dla których zostały ustanowione plany zadań ochronnych. Część otuliny stanowi strefa ochrony ostoi i regularnego przebywania orlika krzykliwego. Dla siedlisk przyrodniczych 91E0, 91D0 określono zadania ochronne w PZO. Drzewostany przy cieku są w większości wyłączone z gospodarowania (ekosystemy referencyjne – FSC). Obszar pokrywa się z obszarem cennym przyrodniczo kategorii 1 (ONoL), za wyjątkiem gruntów nieleśnych.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

10.		<p>W granicach Nadleśnictwa Dojlidy: Poprawność i zasadność przebiegu granic proponowanego rezerwatu oraz ich otuliny - rezerwat, we wskazanej przez autorów propozycji zasięgu, nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk bagiennych/łęgowych w dolinie rzeki i nie gwarantuje integralności obszaru chronionego. Koryto rzeki, stanowiące rdzeń i najważniejszą część całego obiektu, od którego zależne są przyległe siedliska, znajduje się poza projektowanym zasięgiem rezerwatu. Na wysokości oddziałów 52, 53, 75 i 94 (część) leśnictw Mostek i Rybniki obejmuje wyłącznie grunty na prawym brzegu rzeki – jest to ok 2,2 km, co stanowi połowę długości przebiegu Rzeki Czarnej po gruntach nadleśnictwa, czyli na takiej długości lewy brzeg jest zupełnie pozbawiony ochrony. W rejonie wschodniej części styku oddziałów 75 i 94 (L. Rybniki) dochodzi do paradoksu, gdzie lasy podlegałyby ochronie rezerwatowej a łąki w buforze między korytem rzeki a lasem są wyłączone z rezerwatu – w naszym przekonaniu sekwencja rzeka-łąka-las jest niezwykle istotnym z punktu przyrodniczego układem, a rozbijanie go niweczy sens ochrony nadrzecznej doliny. W celu uwidocznienia granicy rezerwatu w terenie należy dostosować granice rezerwatu do podziału powierzchniowego oraz widocznych elementów tj. dróg leśnych.</p>	<p><i>częściowo uwzględniona</i></p>	<p>Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wyłączenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Jednakże tutaj. Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto tutaj. Organ uważa za zasadną uwagę dotyczącą włączenia w granice rezerwatu obiektu liniowego, jakim jest rzeka i w związku z powyższym dokonano włączenia cieku w granice przedmiotowego rezerwatu przyrody. Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tutaj. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych, jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGIB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Dojlidy, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa.</p>
11.		<p>W granicach Nadleśnictwa Dojlidy: Potrzeba ochrony gruntów będących poza zarządem PGL LP, a służących zachowaniu sformułowanego celu ochrony - negatywnym elementem projektu jest lokalizacja rezerwatu wyłącznie na gruntach w zarządzie PGL LP. Rezerwat nie obejmuje koryta rzeki ani gruntów na lewym brzegu (grunty prywatne), co wskazano powyżej. Rodzi to wątpliwości w zakresie integralności obszaru oraz w zakresie faktycznej ochrony doliny Rzeki Czarna. Podkreślamy również, że jednoznaczne pozytywnie zaopiniowane tworzenia rezerwatu jest utrudnione, ponieważ nie mamy wiedzy o proponowanych zadaniach</p>	<p><i>częściowo uwzględniona</i></p>	<p>Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wyłączenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Ciek wodny przepływający przez rezerwat został włączony do jego granic. Jednakże tutaj. Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto należy zaznaczyć, iż przedmiotem konsultacji społecznych jest utworzenie rezerwatu przyrody, a nie zaś zapisy planowanych zadań</p>

			ochronnych. Jednocześnie wskazujemy drogi, które muszą być udostępnione do ruchu na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej i potrzeb p-poż. (shp). Stoimy na stanowisku, że zgodnie z zapisami PZO, użytkowanie kośne łąk w rezerwacie powinno być kontynuowane podobnie jak określone w PZO działania ochronne na siedliskach przyrodniczych.		ochronnych. Działania zmierzające do opracowania i ustanowienia zadań ochronnych dla przedmiotowego rezerwatu zostaną podjęte niezwłocznie po jego powołaniu i nie będą stały w sprzeczności z zapisami PZO obszarów Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska.
12.			W granicach Nadleśnictwa Czarna Białostocka: Popiera się utworzenie R. Czara Rzeczek. We wskazanym obszarze występuje siedlisko priorytetowe 91E0, które powinno zostać objęte ochroną		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
13.			W granicach Nadleśnictwa Knyszyn: Nadleśnictwo uznaje za celowe ustanowienie rezerwatu przyrody we wskazanej lokalizacji (we fragmencie pozostającym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Knyszyn).		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
14.			W granicach Nadleśnictwa Knyszyn: Nadleśnictwo potwierdza zgodność treści uzasadnienia merytorycznego ze stanem na gruncie.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
15.			W granicach Nadleśnictwa Knyszyn: Obecny status ochronny terenu proponowanego rezerwatu, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Knyszyn, to głównie obszary podlegające wyłączeniom z prowadzenia gospodarki leśnej zarówno według wytycznych MKiŚ jak i rekomendacji ONoL. W związku z powyższym wzmocnienie ochrony na wskazanym terenie nie będzie miało istotnego wpływu na gospodarkę leśną, a jednocześnie ujednolici status prawny wzmiankowanego terenu.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

16.			W granicach Nadleśnictwa Knyszyn: W zakresie poprawności i zasadności przebiegu granic proponowanego rezerwatu oraz jego otuliny nadleśnictwo wnosi o jego korektę zgodnie z propozycją w formie .shp, przesłaną w załączeniu. Generalnie proponowana korekta przebiegu granic wynika z dwóch powodów. Po pierwsze z zasadności włączenia do rezerwatu całych pododdziałów, bez konieczności ich dzielenia, gdzie dotychczasowy sposób gospodarowania oraz stan na gruncie uzasadnia takie postępowanie. Kolejnym powodem do dokonania korekty granic jest fakt konieczności dostosowania ich przebiegu do powszechnej ewidencji gruntów.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tut. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGiB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Knyszyn, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa.
17.			W granicach Nadleśnictwa Knyszyn: W celu zachowania sformułowanego celu ochrony przyrody należy objąć ochroną grunty nie będące w zarządzie PGL LP, a mianowicie wody płynące rzeki Czarnej.	<i>uwzględniona</i>	Do granic rezerwatu włączono ciek wodny.
18.	Czarna Rzeczka	Lasonauci	Obszar coraz bardziej zagrożony przez niekontrolowaną penetrację, sytuacja nasiliła się od roku 2022; nie ma danych na temat tego jak zwiększenie nasilenia ruchu turystycznego wpłynęło na obszar, choć posiadamy wiele notatek, nagrań, które mogą wspomóc określenie procesu; utworzenie rezerwatu jest uzasadnione choć występują wątpliwości co do dalszych możliwości (o ile zostanie powołany rezerwat) użytkowania obszaru przez wędkarzy (wody górskie PZW) i myśliwych. Kształt obszaru zakłada przecinanie go przez wiele dróg, co może być dość konfliktowe jeśli chodzi o zakaz udostępniania. Rezerwat powinien być utworzony jeśli w zamierzeniu jest realna ochrona przyrody zgodnie z zapisami w stosownych dokumentach (m.in. zakazy wymienione w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

19.	Czarna Rzeczką	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	OTOP w pełni popiera powołanie aktualnie procedowanych 11 nowych rezerwatów przyrody i powiększanych 3 istniejących w województwie podlaskim. Obiekty te jako miejsca o wysokich walorach przyrodniczych uzupełnią sieć istniejących obszarów chronionych zapewniając im trwałą i formalną ochronę. W szczególności wartościowe jest obejmowanie ochroną naturalnych cieków wodnych i jezior wraz z przylegającymi do nich siedliskami podmokłymi oraz lasów o wysokim stopniu naturalności i stanowiących cenne siedliska i siedliska cennych gatunków. Objęcie ich ochroną jako rezerwatów przyrody stanowić będzie wartościowy krok w kierunku osiągnięcia celów stawianych w unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
20.			W przypadku, gdy nie koliduje to z potrzebami ochrony gatunków wrażliwych, wnioskujemy o rozważenie udostępnienia obszarów powoływanych rezerwatów dla lokalnych społeczności na cele niekomercyjne.	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego oraz połowu ryb.
21.			Cenne jest wyznaczenie wokół projektowanych rezerwatów otulin. Ze względów praktycznych warto rozważyć - zamiast buforu - objęcie otuliną całych wydziałów leśnych zachodzących na pas buforu.	<i>uwzględniona</i>	Otulinę stanowią całe wydzielania leśne.
22.	Czarna Rzeczką	Podlaska Izba Rolnicza	Wprowadzenie rezerwatów wiąże się z restrykcyjnymi ograniczeniami w użytkowaniu gruntów. Nawet jeśli projektowane rezerваты w większości obejmują tereny leśne i torfowiskowe, ich ustanowienie może oddziaływać pośrednio na funkcjonowanie gospodarstw, m.in. poprzez ograniczenia w dostępie do infrastruktury, wody oraz wpływ na sąsiadujące grunty. Taka ingerencja może prowadzić do spadku dochodów rolników i zagrożenia stabilności lokalnych gospodarstw.	<i>niewzględniona</i>	Rezerwat Czarna Rzeczką stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w większości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Knyszyn, Dojlidy i Czarna Białostocka oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Na tym obszarze nigdy nie było planowane prowadzenie sieci infrastruktury, w związku z czym utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na ten obszar działalności rolniczej. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego oraz połowu ryb.

23.			Tworzenie rezerwatów znacząco ograniczy możliwość prowadzenia gospodarki łowieckiej. Skutkiem tego będzie wzrost liczby szkód w uprawach, szczególnie ze strony dzików, jeleni i łośi. Pomimo tego, że koła łowieckie są zobowiązane do wypłaty odszkodowań, to skala możliwych szkód może przekroczyć ich możliwości finansowe i organizacyjne. Dla wielu rolników oznacza to realną utratę części lub całości plonów, co wpływa bezpośrednio na ich dochody i bezpieczeństwo ekonomiczne.	<i>nieuwzględniona</i>	Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Jednakże prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
24.			Wprawdzie formalne konsultacje społeczne są prowadzone, nie zapewniają one rzeczywistego wpływu lokalnych społeczności na decyzje administracyjne. Granice niektórych planowanych rezerwatów wyznaczone zostały bez uwzględnienia kontekstu społeczno-gospodarczego oraz interesów mieszkańców, co budzi uzasadnione obawy o marginalizację głosu rolników.	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.
25.			Wyłączenie kolejnych terenów spod użytkowania gospodarczego oraz ograniczenia wynikające z ochrony rezerwatowej mogą prowadzić do blokowania inwestycji lokalnych zarówno drogowych, jak i usługowych — szczególnie na terenach wiejskich. To realne zagrożenie dla rozwoju społeczności lokalnych i poprawy warunków życia mieszkańców.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
26.			Projekty nie zakładają rozważenia innych, bardziej elastycznych form ochrony, takich jak sieć Natura 2000, programy rolno-środowiskowe czy lokalne inicjatywy ochrony przyrody. Takie rozwiązania umożliwiłyby współistnienie działań ochronnych z działalnością rolniczą, bez konieczności nakładania tak dotkliwych ograniczeń.	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Teren, na którym planuje się utworzenie rezerwatu przyrody Czarna Rzeczka położony jest w obszarze Natura 2000 Ostoja Knyszyńska i Natura 2000 Puszcza Knyszyńska. Brak alternatywnych rozwiązań dla planowanego utworzenia rezerwatu przyrody, gdyż jest to zgodne z ustawą o ochronie przyrody.
27.			W imieniu rolników i delegatów Podlaskiej Izby Rolniczej apelujemy o wstrzymanie prac nad tworzeniem i powiększaniem rezerwatów, które w obecnym kształcie mogą negatywnie wpłynąć na sytuację rolników i rozwój regionu. Wnioskujemy o przeprowadzenie rzetelnej analizy skutków	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.

			społeczno-ekonomicznych, uwzględniając realny wpływ projektów na rolnictwo, gospodarkę łowiecką i lokalny rozwój oraz zagwarantowanie realnego udziału rolników i mieszkańców wsi w procesie decyzyjnym, nie tylko w formie formalnych konsultacji, ale poprzez wspólne opracowanie rozwiązań zrównoważonych.		
28.			Ponadto wnioskujemy o rozważenie alternatywnych form ochrony przyrody, które nie wyłączają wielkopowierzchniowych terenów z użytkowania, lecz umożliwiają zachowanie równowagi między ochroną środowiska a prowadzeniem gospodarki rolnej. Uzupełnienie analizy o ocenę szkód łowieckich i możliwości kompensacyjnych oraz wdrożenie realnych rekompensat za szkody łowieckie oraz wsparcie łowiectwa zaradczego	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat Czarna Rzeczka stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w większości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Knyszyn, Dojlidy i Czarna Białostocka oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Na tym obszarze nigdy nie było planowane prowadzenie sieci infrastruktury, w związku z czym utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na ten obszar działalności rolniczej. Ponadto prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody.
29.	Czarna Rzeczka	PTTK w Warszawie	włączenie w granice rezerwatów terenów prywatnych łąk, pastwisk i nieużytków, w tym mokradeł, które położone są jako enklawy śródlęsne, i spełniają ważne funkcje przyrodnicze. W przeciwnym wypadku będą to enklawy włączone do obwodów łowieckich i ustawione na nich ambony myśliwskie, zamiast wież widokowych dla obserwacji przyrodniczych; włączenie w granice rezerwatów gruntów innej własności, a do czasu uzyskania zgody lub wykupienia na rzecz Skarbu Państwa wyznaczenia ich jako otuliny rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. W przypadku uzyskania zgody osób fizycznych na objęcie ich działek ochroną rezerwatową, RDOŚ w Białymstoku poczyni kroki celem powiększenia rezerwatu. Na tym etapie jest to niemożliwe.
30.			włączenie rzek Czarna, Bartoszycha i innych w granice rezerwatowi ich powierzchni. Nie wyobrażam sobie powołanie rezerwatu Czarna Rzeczka z pominięciem koryta rzeki Czarnej	<i>uwzględniona</i>	Do granic rezerwatu włączono ciek wodny.

31.	Czarna Rzeczką	osoby fizyczne	<p>Celem ochrony projektowanego rezerwatu jest est zachowanie łągu jesionowo-olszowego Fraxino-Alnetum wraz z dynamicznym układem fitocenozy leśnych i procesów ekologicznych. Wobec tak sformułowanego celu ochrony, wyłączenie działki rz. Czarnej (Czarnej Rzeczką) z granic rezerwatu jest absurdalne i stanowi istotne ryzyko braku możliwości utrzymania przedmiotu ochrony rezerwatu w przypadku np. przeprowadzenia w korycie rzeki prac utrzymaniowych wymienionych w Art. 227., ust. 3. ustawy Prawo wodne. Rzeka Bartoszycha na odcinku rezerwatu nie jest cieką transferującą wodę z obszarów rolniczych, więc jej włączenie w granice rezerwatu oraz zaniechanie prac utrzymaniowych zwiększy prawdopodobieństwo zachowania przedmiotów ochrony planowanego rozszerzenia rezerwatu. Wnoszę o włączenie w granice rezerwatu działki ewidencyjnej rz. Czarna (Czarna Rzeczką). Działka ta jest własnością Skarbu Państwa i jako taka powinna zostać włączona w granice planowanego rezerwatu. Przeprowadzenie ewentualnych prac utrzymaniowych na rzece będzie możliwe, np. w drodze derogacji.</p>	<i>uwzględniona</i>	Do granic rezerwatu włączono ciek wodny.
32.	Czarna Rzeczką	Towarzystwo Biebrzańskie	<p>Towarzystwo Biebrzańskie wyraża poparcie dla utworzenia rezerwatu przyrody w proponowanym zakresie, obejmującym ochronę śródlęśnej rzeki wraz z otuliną. Małe, śródlęśne rzeki odgrywają ważną rolę w retencji wód lądowych, zwłaszcza w warunkach postępujących zmian klimatycznych i coraz częstszych okresów suszy. Ich naturalne koryta, meandrujący przebieg oraz otaczające je strefy zalewowe i mokradła umożliwiają spowolnienie odpływu wód opadowych i roztopowych. Dzięki temu woda dłużej utrzymuje się w krajobrazie, zasilając wody gruntowe i lokalne torfowiska.</p>		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

33.	Czarna Rzeczką	osoby fizyczne (04.07.2025 r.)	<p>1. Brak wystarczających ekspertyz i analiz przyrodniczych W dokumentach dotyczących rezerwatu Czarna Rzeczką brakuje szczegółowych ekspertyz i analiz przyrodniczych, które jasno pokazywałyby wyjątkowość wskazanych gatunków w skali regionu czy kraju. Sam opis obecności porostów i owadów związanych z martwym drewnem nie wystarcza, jeśli nie jest poparty dokładnymi mapami stanowisk oraz oceną, czy ich populacje są trwałe w obecnych i przyszłych warunkach klimatycznych.</p> <p>2. Brak wglądu do planu ochrony rezerwatu W projekcie zarządzenia nie przedstawiono planu ochrony, który jest potrzebny, aby ocenić sens tworzenia rezerwatu i sprawdzić, czy zaproponowane metody ochrony faktycznie odpowiadają potrzebom siedlisk i gatunków, które tam występują. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. plan ochrony może powstać w terminie 5 lat od utworzenia rezerwatu, co oznacza, że przez wiele lat rezerwat będzie funkcjonować bez konkretnych działań ochronnych, a cała ochrona będzie ograniczać się jedynie do wprowadzonych zakazów. To może wcale nie służyć przyrodzie, a wręcz prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk i gatunków. Bez planu ochrony trudno rzetelnie ocenić, czy utworzenie rezerwatu w zaproponowanym kształcie ma sens i będzie skuteczne.</p> <p>3. Brak integralności obszaru chronionego W projekcie rezerwatu wskazano, że przez obszar przepływa rzeka Czarna oraz jej dopływy, jednak sam ciek wodny nie jest objęty ochroną w ramach rezerwatu, mimo że jest kluczowym elementem ekosystemu. Tymczasem grunty Lasów Państwowych zostały objęte projektem rezerwatu, natomiast sama rzeka, jako obszar zarządzany przez Wody Polskie, oraz przyległe grunty prywatne nie zostały włączone do ochrony, co podważa integralność i celowość tworzenia rezerwatu przyrody w tej formie.</p>	częściowo uwzględniona	<p>1. RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Czarna Rzeczką). Przy projektowaniu przebiegu tworzonego rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe. Informacje, o których mowa w uwadze stanowią element planu ochrony rezerwatu przyrody.</p> <p>2. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu, ze szczególnym uwzględnieniem wykazanych siedlisk przyrodniczych. Ponadto w ciągu 5 lat zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu. Na etapie tworzenia rezerwatu nie ma konieczności opracowywania jego planu ochrony.</p> <p>3. Do granic rezerwatu przyrody Czarna rzeczką został włączony ciek wodny. Ponadto należy wskazać, iż grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. W przypadku uzyskania zgody osób fizycznych na objęcie ich działek ochroną rezerwatową, RDOŚ w Białymstoku poczyni kroki celem powiększenia rezerwatu. Na tym etapie jest to niemożliwe.</p> <p>4. Ustawa o ochronie przyrody nie wyklucza możliwości nakładania się na jednym obszarze kilku form ochrony przyrody. Ponadto każda forma ochrony przyrody pełni swoją unikalną rolę. Rezerwat przyrody jako jedna z najwyższych form ochrony obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia, migracje czy interakcje między organizmami. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000.</p> <p>4. Planowane do utworzenia zadania ochronne dla przedmiotowego</p>
-----	----------------	-----------------------------------	--	---------------------------	---

		<p>4. Natura 2000 Obszar projektowanego rezerwatu znajduje się już w granicach obszaru Natura 2000, co oznacza, że podlega skutecznej ochronie wynikającej z przepisów krajowych i unijnych. Ochrona w ramach Natura 2000 jest wystarczająca do zachowania siedlisk i gatunków występujących na tym terenie, dlatego dodatkowe powołanie rezerwatu nie jest potrzebne i nie wniesie realnej wartości przyrodniczej. Dokumentacja projektowa nie wskazuje, co dodatkowego miałyby wnieść rezerwat w stosunku do istniejącej ochrony w ramach Natura 2000 ani jak utworzenie rezerwatu przyczyni się do poprawy stanu siedlisk i gatunków.</p> <p>5. Brak odniesień do ochrony przeciwpożarowej Projekt rezerwatu nie zawiera zapisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej ani kwestii utrzymania dróg pożarowych, co budzi istotne wątpliwości w kontekście rosnącego zagrożenia pożarami lasów w regionie. W ostatnich latach obserwuje się coraz większą liczbę pożarów w lasach, co wymaga bieżącego dostępu do terenu i możliwości szybkiego reagowania służb leśnych, czego ochrona bierna rezerwatu nie zapewnia.</p> <p>6. Certyfikacja Na terenie projektowanego rezerwatu Bartoszycha już obecnie funkcjonują skuteczne mechanizmy ochrony przyrody, wynikające z obowiązującej ochrony gatunkowej i obszarowej w ramach sieci Natura 2000, jak również z systemów certyfikacji FSC oraz PEFC. Certyfikaty te nakładają obowiązki zachowania różnorodności biologicznej, ochrony siedlisk, martwego drewna oraz gatunków wskaźnikowych w ramach prowadzonej gospodarki leśnej, co skutecznie zapewnia ochronę wskazanych wartości przyrodniczych bez konieczności powoływania rezerwatu przyrody, który ogranicza możliwości prowadzenia czynnej ochrony i dostosowywania działań do dynamicznie zmieniających się warunków siedliskowych.</p>	<p>rezerwatu przyrody uwzględniać będą również konieczność ochrony przeciwpożarowej wskazanego obszaru.</p> <p>5. Otulinę wyznacza się w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu i jego otuliny dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.</p> <p>6. Rezerwat przyrody stanowi jedną z najwyższych form ochrony przyrody w Polskim prawie. Obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. W art. 15 ustawy o ochronie przyrody wskazano zakazy, które obowiązują w rezerwach przyrody, za których złamanie grozi kara aresztu lub grzywny. Stosowanie się do zakazów ujętych w art. 15 uop stanowi najwyższą formę ochrony bioróżnorodności.</p> <p>7. Tworzenie rezerwatu przyrody w żaden sposób nie ogranicza możliwości eliminowania inwazyjnych gatunków obcych. Działania takie mogą być ujęte w planie ochrony lub zadaniach ochronnych rezerwatu. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o gatunkach obcych, organem właściwym do podjęcia działań zaradczych w stosunku do IGO na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody - jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Nie stwierdza się, aby funkcjonowanie rezerwatów przyrody negatywnie wpływało na sposoby eliminacji gatunków IGO.</p> <p>8. Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Jednakże prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na ustanowienie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody. Podczas tworzenia zadań ochronnych dla przedmiotowego rezerwatu przyrody dokonana zostanie również analiza powyższego zagadnienia.</p>
--	--	---	---

			<p>7. Ograniczenie zwalczania IGO Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię, na której można prowadzić polowania, co ograniczy skuteczne zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych (IGO), takich jak jenot czy szop pracz. Mimo że ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych nakłada obowiązek zwalczania inwazyjnych gatunków obcych na terenie całego kraju, w tym również na obszarach chronionych, w celu ochrony rodzimej przyrody i ograniczania szkód gospodarczych, to zgodnie z ustawą o ochronie przyrody odstrzał w rezerwach wymaga odrębnych zgód, co utrudnia szybkie działania i może sprzyjać wzrostowi populacji IGO, zagrażających rodzimej faunie.</p> <p>8. Ryzyko wzrostu szkód w rolnictwie Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię obszarów dostępnych do polowań, ograniczając możliwość regulacji liczebności zwierzyny łownej. Może to prowadzić do wzrostu szkód w uprawach w sąsiedztwie rezerwatu, a odszkodowania często nie pokrywają realnych strat rolników. Ilość szkód może przerosnąć możliwości finansowe kół łowieckich, i ostatecznie to rolnik może pozostać sam ze zniszczonymi plonami.</p>		
34.	Czarna Rzeczką	osoba fizyczna	Popieramy projekty, prosimy o udostępnienie rezerwatów do pieszych wędrówek w miarę zadań ochronnych tam gdzie jest to możliwe, np istniejącymi już wydeptanymi ścieżkami	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia obszaru przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego oraz połowu ryb.
35.			prosimy o możliwość chodzenia po rezerwacie i zapewnienie dojścia do rzeczki w kilku miejscach, na przykład w postaci ścieżek edukacyjnych (lokalizacje i proponowany przebieg ścieżek możemy wskazać na prośbę urzędu, w razie pytań proszę o maila)	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia obszaru przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego oraz połowu ryb.
36.	Czarna Rzeczką	osoba fizyczna	Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla procesów, jakie stworzyły obecny, wartościowy charakter tych obszarów. Obszary te uzyskały swój charakter również w wyniku pielęgnacji realizowanej m.in. w ramach działań gospodarczych, które obejmowały też pozyskanie	<i>niewzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.

			drewna. Powołanie rezerwatów (wraz z otulinami) utrudni lub wręcz uniemożliwi prowadzenie tych prac, przez co procesy nadające obecny, wyjątkowy kształt tego obszaru ustaną. To ogromne zagrożenie, jakiego należy uniknąć. Należy przypomnieć, że prace realizowane na tych obszarach podlegają kontroli zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach i innymi aktami prawnymi, a tworzenie nowego reżimu kontroli administracyjnej jest tu po prostu nieuzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.		
37.			Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dobrobytu lokalnej społeczności. Obszary planowanych rezerwatów (nowych lub powiększanych, wraz z otulinami) stanowią ważne miejsce aktywności gospodarczej, w tym pozyskania drewna. Stanowi ono ważny surowiec dla lokalnej gospodarki, a uszczuplenie tego zasobu doprowadziłoby do osłabienia lub zapaści nie tylko firm pozyskujących drewno, ale i całego otoczenia biznesowego (przetwórstwo drewna, wytwarzanie wyrobów drewnianych oraz sektor firm usługowych obsługujących przemysł i pracowników). Zjawiska te grożą osłabieniem kapitału społecznego np. poprzez migrację zarobkową lub zmniejszenie aktywności gospodarczej. Należy przywołać, że wyłączenie pozyskania drewna przynosi ogromne koszty dla społeczeństwa Polski i gospodarki zarówno w skali makro jak i lokalnej. Szacuje się, że średni przyrost drewna w Polsce to 7,5 m ³ / ha, rocznie (grubizna netto, czyli pozyskanie), a średnia cena za 2024 r. to 277 zł/m ³ . Co prawda może się wydawać, że dla lokalnej gospodarki wyłączenie jednego ha lasów to utrata „tylko” ok. 2077 zł/ha, rocznie (7,5 m ³ / ha / rok x 277 zł/m ³ = 2077 zł/ha / rok), ale ponieważ nawet 95% drewna jest przerabiane w Polsce na gotowe produkty, to dla gospodarki całej Polski jest to utrata znacznie wyższa. Przyjmuje się, że wartość drewna przy przetwarzaniu na gotowe produkty rośnie średnio 6-krotnie (a potem te produkty	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Nie wskazano w jaki sposób tworzenie rezerwatów przyrody ma wpływać negatywnie na dobrobyt lokalnej społeczności. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Na obszarze tym od wielu lat nie jest prowadzona gospodarka leśna albo jest w bardzo nieznacznym stopniu.

			dystrybutorzy sprzedają na całym świecie za kwotę jeszcze nawet 2 razy wyższą). Zatem można przyjąć, że wyłączenie pozyskania drewna na tylko 1 ha może generować straty przekraczające 12,5 tys zł, rocznie . Wystawienie lokalnych społeczności na tak duże ryzyko nie jest uzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.		
38.			Stworzenie lub powiększenie rezerwatów może utrudnić lub uniemożliwić odbudowę potencjału lokalnej społeczności. Choć przedmiotowy obszar mógłby pomóc generować dodatkowe korzyści (np. z rozwoju turystyki), to trudno oczekiwać, że zrównoważą one korzyści utracone w wyniku osłabienia aktualnej aktywności gospodarczej. Choć w skali Polski turystyka generuje istotne przychody, to jednak bardzo niewiele obszarów osiąga na tyle wysokie przychody z turystyki, by móc z powodzeniem podporządkowywać lokalny ustrój turystyce. Jest to możliwe wtedy i tylko wtedy, gdy zbiegnie się wiele czynników (geograficznych, historycznych, gospodarczych itd.), ale znając przedmiotowy obszary oceniam, że na taki zbieg liczyć tu <u>nie można</u> , więc odpowiednio duży <u>rozwój turystyki tu nie nastąpi</u> . Co więcej, należy przypomnieć, że istotą rezerwatu jest zabezpieczenie przyrody przed negatywnym oddziaływaniem przez człowieka. Turystyka zawsze taki wpływ generuje (już choćby przez hałas czy płoszenie zwierzyny przez turystów chcących się dostać do miejsc cennych przyrodniczo) i pozostanie kwestią czasu nadejście chwili, w której trzeba ograniczyć ruch turystyczny w trosce o walory przyrodnicze obszaru. To nadwątliliby już i tak prawdopodobnie wątłe korzyści dla przedmiotowych obszarów. Dlatego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.	<i>niewuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, a także połowu ryb. Zgodnie z ustawą o dochodach samorządu terytorialnego przewiduje się subwencje ekologiczne (dopłaty, które trafią do samorządów) z tytułu powierzchni obszarów chronionych. Nowe rezerwaty przyrody zwiększą atrakcyjność turystyczną regionu, co powinno wiązać się ze zwiększonymi dochodami z tytułu turystyki. Rezerwaty stanowią miejsca w których doświadczamy usług ekosystemowych, również rekreacji i relaksacji, co przekłada się na redukcję stresu a tym samym ułatwia życie mieszkańcom regionu. Rezerwaty w Puszczy Knyszyńskiej stanowią obecnie zaledwie kilka procent powierzchni, co w żaden sposób nie przekłada się na ograniczenie gospodarki leśnej.

39.			<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zbędną nadgorliwość. Choć przyroda Polski zasługuje na ochronę, to nie jest to jednoznaczne z koniecznością obejmowania nowych obszarów formami ochrony przyrody. Już teraz prawie 40% powierzchni Polski znajduje się pod różnymi formami ochrony przyrody, co stawia Polskę na 3 miejscu wśród krajów UE (a) (wykaz źródeł poniżej). Należy tu też podkreślić, że społeczeństwo potrzebuje nie tylko kontaktu z przyrodą, ale potrzebuje też silnej, racjonalnej gospodarki. Choć potoczna narracja nierzadko sugeruje, że gospodarka zagraża przyrodzie, to rzeczywisty obraz jest znacząco odmienny: <u>racjonalna gospodarka od lat pomaga chronić przyrodę</u>. Przykładami tego są choćby: (1) wzrost lesistości Polski – obecnie prawie 30% powierzchni pokrywają lasy, choć jeszcze w latach 40 XX w. było to zaledwie ok. 20% (b) Ogromny wzrost powierzchni dokonał się w lasach o funkcji gospodarczej, co równolegle stworzyło fenomenalne warunki dla prowadzenia ochrony przyrody w Polsce; (2) wzrost liczebności populacji gatunków, jakie w przeszłości uznawano za rzadkie lub zagrożone wyginięciem – np. bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) (c), dzik (<i>Sus scrofa</i>) (d), niedźwiedź bruntany (<i>Ursus arctos</i>) (e), wilk szary (<i>Canis lupus</i>) (f) i wiele innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Przewiduje się również działania z zakresu ochrony czynnej.</p>
40.			<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla ciągłości zjawisk ekologicznych. Należy podkreślić, że ochronie podlega przyroda jako całość, a nie tylko arbitralnie wybrane stadia rozwoju ekosystemów. Choć w potocznej narracji nierzadko pojawiają się twierdzenie jak to, że szczególnie cenne są starolasy (g) (czyt. inne siedliska są mniej cenne), to jest to twierdzenie niezgodne z istotą ochrony przyrody. Cenne dla przyrody są rozmaite stadia rozwoju ekosystemów (np. młodnik powstający na miejscu rębni przyciąga cenne gatunki, jakie nie radzą sobie</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia, migracje czy interakcje między organizmami.</p>

			<p>w starszych lasach). W wielu miejscach to również dzięki działaniom gospodarczym dochodzi do korzystnych przemian w ekosystemach, co owocuje różnorodną mozaiką nisz ekologicznych, z jakich mogą korzystać liczne gatunki, w tym gatunki chronione. Jednak tworzenie rezerwatów może zagrażać ciągłości działań gospodarczych, a przez to może godzić w trwałość form przyrody jakie znamy dziś. Jednym z przykładów zaburzania ciągłości zjawisk ekologicznych są zmiany liczebności populacji ptaków w Polsce. Dane wskazują, że liczebność ptaków leśnych rośnie, a terenów krajobrazu rolniczego i terenów podmokłych maleje (h). Tym bardziej pokazuje to, że prowadzona dotychczas gospodarka leśna sprzyja wielu gatunkom ptaków (ptaków leśnych, w szczególności). Przerwanie ciągłości gospodarki leśnej poprzez powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla wielu gatunków, w tym ptaków leśnych i innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>		
41.			<p>W podsumowaniu powyższych uwagi pragnę podkreślić, że nadmiar ochrony również stanowi zagrożenie. Nadmierny nacisk na obejmowanie obszarów formami ochrony może zagrażać racjonalnej gospodarce, a przez to może zagrażać społeczeństwu (i to na wiele rozmaitych sposobów np. poprzez obniżenie tzw. kapitału społecznego) oraz przyrodzie. Innymi słowy, powoływanie lub powiększanie rezerwatów może być wprost niezgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. I również dlatego się temu sprzeciwiam.</p>	<i>nieuwzględniona</i>	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk łęgowych wraz z dynamicznym układem ekosystemów i procesów ekologicznych. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Zatem jest działaniem celowym i opartym na rzetelnej analizie zgromadzonej dokumentacji przyrodniczej oraz wiedzy eksperckiej.</p>
42.	Czarna Rzeczka	osoba fizyczna	<p>W związku z prowadzoną konsultacją na temat tworzenia nowych lub powiększenia już istniejących rezerwatów przyrody chciałbym wyrazić swoją obawę o prowadzenie gospodarki łowieckiej .</p>	<i>nieuwzględniona</i>	<p>Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Jednakże prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z</p>

					wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
43.	Czarna Rzeczka	RZGW w Białymstoku	Na obszarze planowanego rezerwatu zlokalizowane są śródlądowe wody płynące rz. Czarna i rz. Krzemianka stanowiące własność Skarbu Państwa w stosunku do której Wody Polskie wykonują prawa właścicielskie zgodnie z art.. 212 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne zlokalizowana na działkach nr 1054 i nr 1056 położonych w obrębie Lacka Buda gmina Czarna Białostocka, dz. nr 99 obr. Karczmisko gm. Czarna Białostocka, dz. Nr 234 i 233 obr. Czarna Wieś Kościelna gm. Czarna Białostocka, dz. nr 65 obr. Ogóły gm. Czarna Białostocka, dz. Nr 92 obr. Ratowiec gm. Czarna Białostocka, dz. nr 1074 i 1057 obr. Rybniki gm. Wasilków, dz. Nr 745 i nr 61 obr. Wólka Przedmieście gm. Wasilków. Planowanie działanie stwarza zagrożenie ograniczenia wykonywania praw właścicielskich oraz realizacji art. 32 Ustawy Prawo wodne zapewnienia powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych. Rzeką Czarna na całej długości wchodzi w skład obwodu rybackiego rzeki Supraśl Nr 1, na który to umowę rybackiego użytkowania rybackiego do dnia 31.12.2029 roku Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku zawarł z Polskim Związkiem Wędkarskim Okręg w Białymstoku. Operat dla obwodu rzeki Supraśl Nr 1 zaopiniowany został przez Instytut Rybactwa Śródlądowego i jest ważny do dnia 27.10.2033 roku i nie przewiduje on ograniczeń w prowadzeniu amatorskiego połowu ryb na rzece Czarna.	<i>niewwzględniona</i>	Uwaga wpłynęła po terminie. Jednakże tut. Organ uznał za zasadne odniesienie się do tej uwagi. W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego. Zostanie również poddana analizie kwestia udostępnienia przedmiotowego rezerwatu do połowu ryb.
44.	Czarna Rzeczka	Nadleśnictwo Knyszyn	Nadleśnictwo uznaje za celowe ustanowienie rezerwatu przyrody we wskazanej lokalizacji (we fragmencie pozostającym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Knyszyn)		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
45.			Nadleśnictwo potwierdza zgodność treści uzasadnienia merytorycznego ze stanem na gruncie.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

46.			Obecny status ochronny terenu proponowanego rezerwatu, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Knyszyn, to głównie obszary podlegające wyłączeniom z prowadzenia gospodarki leśnej zarówno według wytycznych MKiŚ jak i rekomendacji ONoL. W związku z powyższym wzmocnienie ochrony na wskazanym terenie nie będzie miało istotnego wpływu na gospodarkę leśną, a jednocześnie ujednoznacznia status prawny wzmiankowanego terenu		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
47.			W zakresie poprawności i zasadności przebiegu granic proponowanego rezerwatu oraz jego otuliny nadleśnictwo wnosi o jego korektę zgodnie z propozycją w formie .shp, przesłaną w załączeniu. Generalnie proponowana korekta przebiegu granic wynika z dwóch powodów. Po pierwsze z zasadności włączenia do rezerwatu całych pododdziałów, bez konieczności ich dzielenia, gdzie dotychczasowy sposób gospodarowania oraz stan na gruncie uzasadnia takie postępowanie. Kolejnym powodem do dokonania korekty granic jest fakt konieczności dostosowania ich przebiegu do powszechnej ewidencji gruntów.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tut. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub też z EGIB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Knyszyn, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa.
48.			W celu zachowania sformułowanego celu ochrony przyrody należy objąć ochroną grunty nie będące w zarządzie PGL LP, a mianowicie wody płynące rzeki Czarnej	<i>uwzględniona</i>	Do granic rezerwatu włączono ciek wodny.
49.			Czas przeznaczony przez RDOŚ na odniesienie się jest zdecydowanie za krótki, żeby dokonać szczegółowych i rzetelnych analiz pod kątem zasadności utworzenia rezerwatu. Należy również zwrócić uwagę, że dla proponowanego obiektu nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ materiały są wybiórcze i obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatu w proponowanej formie.	<i>niewzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. Z uwagi na charakter sprawy termin ten wydaje się być wystarczająco długi na potrzeby zapoznania się z dokumentacją udostępnioną na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku i możliwości wypowiedzenia się w przedmiotowym zakresie.

50.	Czarna Rzeczką	Nadleśnictwo Dojlidy	Rezerwat, we wskazanej propozycji zasięgu, nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk bagiennych/łęgowych w dolinie rzeki i nie gwarantuje integralności obszaru chronionego. Koryto rzeki, stanowiące rdzeń i najważniejszą część całego obiektu, od którego zależne są przyległe siedliska, znajduje się poza projektowanym zasięgiem rezerwatu. Na wysokości oddziałów 52, 53, 75 i 94 (część) leśnictw Mostek i Rybniki obejmuje wyłącznie grunty na prawym brzegu rzeki – jest to ok 2,2 km, co stanowi połowę długości przebiegu Rzeki Czarnej po gruntach nadleśnictwa, czyli na takiej długości lewy brzeg jest zupełnie pozbawiony ochrony. W rejonie wschodniej części styku oddziałów 75 i 94 (L. Rybniki) dochodzi do paradoksu, gdzie lasy podlegałyby ochronie rezerwatowej a łąki w buforze między korytem rzeki a lasem są wyłączone z rezerwatu – w naszym przekonaniu sekwencja rzeka-łąka-las jest niezwykle istotnym z punktu przyrodniczego układem, a rozbijanie go niweczy sens ochrony nadrzecznej doliny.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wyłączenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Jednakże tutaj. Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto tutaj. Organ uważa za zasadną uwagę dotyczącą włączenia w granice rezerwatu obiektu liniowego, jakim jest rzeka i w związku z powyższym dokonano włączenia cieku w granice przedmiotowego rezerwatu przyrody. Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tutaj. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGIB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Dojlidy, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa.
51.			Potrzeba ochrony gruntów będących poza zarządem PGL LP, a służących zachowaniu sformułowanego celu ochrony - negatywnym elementem projektu jest lokalizacja rezerwatu wyłącznie na gruntach w zarządzie PGL LP. Rezerwat nie obejmuje koryta rzeki ani gruntów na lewym brzegu (grunty prywatne), co wskazano powyżej. Rodzi to wątpliwości w zakresie integralności obszaru oraz w zakresie faktycznej ochrony doliny Rzeki Czarna. Podkreślamy również, że jednoznaczne pozytywnie zaopiniowane tworzenia rezerwatu jest utrudnione, ponieważ nie mamy wiedzy o proponowanych zadaniach ochronnych. Stoimy na stanowisku, że zgodnie z zapisami PZO, użytkowanie kośne łąk w rezerwacie powinno być kontynuowane podobnie jak określone	<i>częściowo uwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wyłączenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Ciek wodny przepływający przez rezerwat został włączony do jego granic. Jednakże tutaj. Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto należy zaznaczyć, iż przedmiotem konsultacji społecznych jest utworzenie rezerwatu przyrody, a nie zaś zapisy planowanych zadań ochronnych. Działania zmierzające do opracowania i ustanowienia zadań ochronnych dla przedmiotowego rezerwatu zostaną podjęte

			w PZO działania ochronne na siedliskach przyrodniczych.		niezwłocznie po jego powołaniu i nie będą stały w sprzeczności z zapisami PZO obszarów Natura 2000 Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska.
52.			Istotne jest udostępnienie dróg do ruchu na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej i potrzeb p-poż. (pliki shp w załączeniu).	<i>częściowo uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, a także połowu ryb. Ponadto planuje się udostępnienie dróg w rezerwacie dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej. Pod analizę poddana również zostanie kwestia udostępnienia dróg w rezerwacie na potrzeby prowadzenia gospodarki leśnej.
53.			W celu uwidocznienia granicy rezerwatu w terenie należy dostosować granice rezerwatu do podziału powierzchniowego oraz widocznych elementów tj. dróg leśnych. Propozycja przebiegu granic w załączonym pliku shp.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny do powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGiB.
54.			Dla projektowanego rezerwatu nie przedstawiono ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Udostępnione materiały obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. Brak szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatu w obecnej formie.	<i>nieuwzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Czarna Rzeczka). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska zwierząt. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
55.			Większość istniejących rezerwatów nie posiada planów ochrony ani zadań ochronnych. Ograniczone są możliwości finansowania działań ochronnych w rezerwach, które służą zachowaniu celu ochrony.	<i>nieuwzględniona</i>	Na etapie tworzenia rezerwatu nie ma konieczności opracowywania planów ochrony, czy też zadań ochronnych. Są to dokumenty, które powstają po utworzeniu rezerwatu przyrody. Jednakże należy wskazać, iż niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.

56.			Przeznaczono zbyt krótki czas na przeprowadzenie szczegółowych i rzetelnych analiz pod kątem zasadności utworzenia rezerwatu.	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. Z uwagi na charakter sprawy termin ten wydaje się być wystarczająco długi na potrzeby zapoznania się z dokumentacją udostępnioną na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku i możliwości wypowiedzenia się w przedmiotowym zakresie.
57.	Czarna Rzeczka	Nadleśnictwo Czarna Białostocka	W przypadku decyzji o utworzeniu rezerwatu Czarna Rzeczka, wnioskuję o zmianę jego granic zgodnie z granicami wydzieleń leśnych utworzonych w projekcie PUL Nadleśnictwa Czarna Białostoka na lata 2026–2035. Dzięki temu granice rezerwatu będą pokrywać się z granicami wydzieleń leśnych. Skorygowane warstwy geometryczne zostały przekazane w załączniku nr 2 do pisma.	<i>nieuwzględniona</i>	Nie jest możliwe utworzenie rezerwatu przyrody w oparciu o nieobowiązujący podział powierzchniowy. Wskazane przez Nadleśnictwo granice zostaną wprowadzone z momentem wejścia w życie Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Czarna Białostocka dopiero w 2026 r. Zatem brak jakiegokolwiek podstaw prawnych do utworzenia rezerwatu w granicach wskazanych przez Nadleśnictwo.
58.			podtrzymuję uwagi przekazane przez RDLP pismem o znaku sprawy ZP.7212.2.18.2025 z dnia 20 czerwca 2025 roku		W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag wskazanych przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r.
59.	Czarna Rzeczka	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (04.07.2025 r.)	Obecny status wszystkich obiektów wyróżnionych przez Państwa do wzmocnienia ochrony, w zupełności pozwala na zachowanie i właściwą ochronę wartości przyrodniczych tam reprezentowanych. Świadczą o tym dobrze zachowane siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, które są obecnie włączane w granice projektowanych rezerwatów przyrody, a dotychczas chronione były w ramach wielofunkcyjnej, zrównoważonej gospodarki leśnej oraz z poszanowaniem zasad ochrony przyrody obowiązujących na danym terenie. Należy zaznaczyć, że w każdym przypadku istniejące formy ochrony przyrody nakładają się na siebie wielokrotnie (obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony). Ustanowione Plany zadań ochronnych dla większości obszarów Natura 2000 oraz ich nadrzędność w stosunku do innych dokumentów planistycznych, w tym Planów Urządzania Lasu zabezpiecza najcenniejsze elementy przyrodnicze tam występujące. Dodatkowo są to tereny najczęściej wyłączone z gospodarowania w oparciu o inne	<i>nieuwzględniona</i>	Ustawa o ochronie przyrody nie wyklucza możliwości nakładania się na jednym obszarze kilku form ochrony przyrody. Ponadto każda forma ochrony przyrody pełni swoją unikalną rolę. Rezerwat przyrody jako jedna z najwyższych form ochrony obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia, migracje czy interakcje między organizmami. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000.

			wytyczne branżowe, przestrzegane i wdrażane przez Lasy Państwowe.		
60.			<p>Utworzenie przez Państwa kolejnych rezerwatów przyrody nie wpłynie na jakość ochrony przyrody, a jedynie utrudni w wielu przypadkach realizację niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Dodatkowo ograniczy dostęp do lasu. Po ustanowieniu rezerwatu przyrody będzie obowiązywać obligatoryjny zakaz wstępu na teren rezerwatu, poza sytuacjami wymienionymi literalnie w ustawie o ochronie przyrody. W sprawie udostępnienia jakiegokolwiek szlaku do ruchu pieszego muszą zaistnieć uzasadnione przesłanki nie kolidujące z celem ochrony rezerwatu przyrody i musi być wydane specjalne zarządzenie RDOŚ w tej sprawie.</p> <p>W przypadku ewentualnego udostępnienia rezerwatów obowiązujące uwarunkowania prawne w dużej mierze utrudnią lub uniemożliwią podejmowanie działań w celu utrzymania właściwych zasad bezpieczeństwa. Kolejną sprawą jest wyegzekwowanie wśród społeczeństwa przestrzegania obowiązujących przepisów, podczas gdy brak jest właściwego oznakowania istniejących już od wielu lat obiektów rezerwatowych.</p>	<i>niewwzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu i będą skorelowane ze zidentyfikowanymi zagrożeniami i koniecznością realizacji niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania, odtworzenia siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, czy też połowu ryb, które nie będą sprzeczne z celami rezerwatu przyrody Czarna Rzeczką. Jednocześnie należy wskazać, iż RDOŚ w Białymstoku rokrocznie dokonuje zakupu tablic do oznaczania rezerwatów przyrody na obszarze województwa podlaskiego i udostępnia je Nadleśnictwom.
61.			W przypadku podejmowania decyzji o utworzeniu rezerwatów przyrody wnioskuje się o uwzględnienie uwag zgłoszonych we wcześniejszej opinii przedłożonej przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. oraz rezygnację z ustanawiania otulin, które tworzy się w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla planowanych celów ochrony. W przypadku projektowanych rezerwatów wyłącznie na gruntach	<i>częściowo uwzględniona</i>	W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag wskazanych przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. Nie planuje się odstępiania od wyznaczenia otuliny dla rezerwatu przyrody Czarna Rzeczką z uwagi na konieczność zabezpieczenia drzewostanów przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

			będących w zarządzie PGL LP nie stwierdza się żadnych zagrożeń z tytułu prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej.		
62.			Przebieg granic projektowanych obiektów rezerwatowych powinien być poprowadzony w oparciu o aktualny podział powierzchniowy. Granice powinny być oparte o szczegóły umożliwiające identyfikację w terenie (drogi, linie oddziałowe, granice wydzieleń).	<i>uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny zgodnie z aktualnym podziałem powierzchniowym Nadleśnictw i EGiB.
63.			Dodatkowo w wielu przypadkach zaproponowany przebieg granic planowanych rezerwatów, ograniczający się jedynie do gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk oraz integralności obszarów. Stwarza to realne zagrożenie dla planowanych celów ochrony projektowanych rezerwatów.	<i>niewzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu.
64.			Wskazuje się również na potrzebę wykonania spójnej szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej dla ww. projektowanych obiektów. Jedynym zbiorem informacji przyrodniczej na temat potrzeby wzmocnienia ochrony na danym terenie jest uzasadnienie do projektu zarządzenia sporządzone w oparciu o literaturę z różnych lat oraz wrywkowe inwentaryzacje przyrodnicze.	<i>niewzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Czarna Rzeczką). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska roślin, zwierząt i porostów. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
65.			Obecny status ochrony pozwala na zachowanie i właściwą ochronę wartości przyrodniczych tego terenu. Planowany rezerwat położony jest na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 oraz Ostoja Knyszyńska PLH200006, posiadających Plany zadań ochronnych oraz na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, dla którego obecnie wykonywany jest plan ochrony.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.
66.			Występujące tu siedliska przyrodnicze (91E0 i 91D0) oraz gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej chronione są w ramach realizacji działań ochronnych wynikających z Planów zadań ochronnych sporządzonych dla tych obszarów oraz stref ochrony.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ.

			Drzewostany przy cieku wodnym są w większości wyłączone z gospodarowania.		
67.			W przypadku podtrzymywania idei dotyczącej utworzenia rezerwatu na tym terenie wnioskuje się o korektę granic zgodnie z wcześniejszą opinią przedłożoną przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r., znak: ZP.7212.2.18.2025 oraz rezygnację z ustanawiania otuliny na gruntach PGL LP, którą tworzy się w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla planowanego celu ochrony. W obecnej sytuacji prawidłowo prowadzona wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna pozwoliła na zachowanie istniejących tu cennych wartości przyrodniczych. Trudno więc mówić o jakichkolwiek zagrożeniach ze strony prowadzonej gospodarki leśnej. Zagrożeń, głównie antropogenicznych, możemy dopatrywać się ze strony gruntów będących w innym zarządzie, bądź stanowiących inną własność, a będących integralną przyrodniczo częścią planowanego rezerwatu.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tut. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGiB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Knyszyn, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa. Ponadto, nie jest możliwe utworzenie rezerwatu przyrody w oparciu o nieobowiązujący podział powierzchniowy. Wskazane przez Nadleśnictwo granice zostaną wprowadzone z momentem wejścia w życie Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Czarna Białostocka dopiero w 2026 r. Zatem brak jakichkolwiek podstaw prawnych do utworzenia rezerwatu w granicach wskazanych przez Nadleśnictwo Czarna Białostocka. Wyznaczenie otuliny w przedmiotowym przypadku ma na celu zabezpieczenie obszaru wokół rezerwatu teraz i w przyszłości przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Ponadto działania gospodarcze w otulinie rezerwatu nie są zabronione, a wymagają jedynie opinii RDOŚ. Należy podkreślić, że grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody.
68.			W dalszym ciągu podtrzymuje się uwagę dotyczącą poprawności i zasadności przebiegu granicy proponowanego rezerwatu oraz jego otuliny. Zaproponowany przebieg granic planowanego rezerwatu, ograniczający się jedynie do gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych, nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk bagiennych/łęgowych w dolinie rzeki i nie gwarantuje integralności obszaru chronionego. Koryto rzeki, stanowiące rdzeń i najważniejszą część całego obiektu, od którego zależne są przyległe	<i>częściowo uwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Jednakże tut. Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto tut. Organ uważa za zasadną uwagę dotyczącą włączenia w granice

			siedliska, znajduje się poza projektowanym zasięgiem rezerwatu. Stwarza to realne zagrożenie dla planowanego celu ochrony projektowanego rezerwatu, jakim jest zachowanie łągu jesionowo-olszowego Fraxino-Alnetum wraz z dynamicznym układem fitocenozy leśnych i procesów ekologicznych.		rezerwatu obiektu liniowego, jakim jest rzeka i w związku z powyższym dokonano włączenia cieków w granice przedmiotowego rezerwatu przyrody.
69.			Na potrzebę włączenia rzeki Czarna w granice rezerwatu wskazuje również treść uzasadnienia do projektu zarządzenia RDOŚ w Białymstoku: „...W rzece Czarnej stwierdzono występowanie chronionych gatunków ryb takich jak głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i> , minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i> , piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> . W obrębie tego cieków wyodrębniono siedlisko nizinnej i podgórskiej rzeki ze zbiorowiskami włosienicznika rzeczno-Ranunculion fluitantis 3260 na odcinku ponad 4 km. Obszar jest zasiedlony przez populację bobra <i>Castor fiber</i> , którego kilka stanowisk funkcjonuje na terenie rezerwatu...”	<i>uwzględniona</i>	Do granic rezerwatu włączono ciek wodny.
70.			Dodatkowo, z uwagi na złożoną strukturę własnościową, na wielu odcinkach rzeki Czarnej, stanowiącej jądro rezerwatu planuje się wybiórcze podwyższenie rangi ochronnej, tylko na gruntach PGL LP. Na terenie Nadl. Dojlidy dochodzi do paradoksu, gdzie lasy podlegałyby ochronie rezerwatowej, a łąki pomiędzy korytem rzeki, a lasem będą wyłączone z rezerwatu. Podważa to ideę, dla której podejmowane są powyższe działania.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wyłączenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Jednakże tutaj Organ nie wyklucza możliwości powiększenia rezerwatu o wskazane w uwadze powierzchnie, po uzyskaniu zgody właścicieli tych terenów. Ponadto tutaj Organ uważa za zasadną uwagę dotyczącą włączenia w granice rezerwatu obiektu liniowego, jakim jest rzeka i w związku z powyższym dokonano włączenia cieków w granice przedmiotowego rezerwatu przyrody.

71.			W przypadku podtrzymywania idei utworzenia przedmiotowego rezerwatu wnioskuje się o dostosowanie granic rezerwatu do podziału powierzchniowego oraz widocznych elementów tj. dróg leśnych, potrzeb p-poż., zgodnie z wcześniejszą opinią z dnia 20.06.2025 r.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Po dokonaniu analizy propozycji przebiegu rezerwatu i jego otuliny, kierując się wyłącznie koniecznością zachowania wszystkich walorów przyrodniczych tego obszaru, tut. Organ uznał za zasadne dokonanie niewielkich korekt powierzchni. Korekty te skupiają się na dociągnięciu granic rezerwatu i otuliny do charakterystycznych obiektów terenowych jak drogi leśne lub też wynikają z powszechnego podziału powierzchniowego Nadleśnictw lub EGİB. Tut. Organ nie znalazł zasadności zmniejszania powierzchni rezerwatu, która wynika z propozycji Nadleśnictwa Knyszyn, a także jego otuliny. W celu zachowania jak najlepszych walorów przyrodniczych obiektu dokonano zgodnie z propozycją powiększenia granic rezerwatu oraz otuliny o wskazane propozycje Nadleśnictwa. Ponadto, nie jest możliwe utworzenie rezerwatu przyrody w oparciu o nieobowiązujący podział powierzchniowy. Wskazane przez Nadleśnictwo granice zostaną wprowadzone z momentem wejścia w życie Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Czarna Białostocka dopiero w 2026 r. Zatem brak jakiegokolwiek podstaw prawnych do utworzenia rezerwatu w granicach wskazanych przez Nadleśnictwo Czarna Białostocka.
72.	Czarna Rzeczka	Polski Związek Wędkarski Okręg w Białymstoku	kontynuowanie prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej na obszarze planowanego rezerwatu przyrody tj. prowadzenia amatorskiego połowu ryb na wędkę; prowadzenia odłowów kontrolnych, tarlakowych w celu kontynuacji restytucji ichtiofauny; organizowania zawodów i sportu wędkarskiego; zarybienia wód.	<i>częściowo uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, a także połowu ryb. Kwestie związane z prowadzeniem odłowów kontrolnych, tarlakowych w celu kontynuacji restytucji ichtiofauny; organizowania zawodów i sportu wędkarskiego; zarybienia wód zostaną przeanalizowane na etapie tworzenia zadań ochronnych lub planu ochrony dla przedmiotowego rezerwatu przyrody.

73.	Czarna Rzeczka	osoby fizyczne	<p>W granicach rezerwatu powinny znaleźć się działki rzeczne. Działki po których płynie rzeka Czarna oraz główny dopływ - rzeka Krzemianka, działki będące własnością Skarbu Państwa w stosunku do których prawa właścicielskie wykonuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. W przypadku rzeki Czarnej jest to Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku tj.: a) działka położona w powiecie białostockim w Gminie Wasilków oznaczona nr geod. 1058, obręb Rybniki; b) działka położona w powiecie bałostockim w Gminie Wasilków oznaczona nr geod. 61, obręb Wólka Przedmieście; c) działka położona w powiecie bałostockim w Gminie Wasilków oznaczona nr geod. 745 (ujściwy odcinek rzeki Krzemianka - dopływu rzeki Czarnej), obręb Wólka Przedmieście; d) działka położona w powiecie bałostockim w Gminie Wasilków oznaczona nr geod. 1074, obręb Rybniki; e) działka położona w powiecie bałostockim w Gminie Czarna Białostocka oznaczona nr geod. 92, obręb Ratowiec. Rzeka Czarna to główny powód utworzenia rezerwatu, która stanowić powinna główny cel ochrony i jednocześnie główną oś rezerwatu. Rzeka Czarna wraz z dopływami stanowi o wartości tego cennego terenu czyt. nie miałoby sensu powołanie rezerwatu gdyby nie ta rzeka. Kolejno warto podkreślić, że rzeka Czarna jest jedyną rzeką dorzecza Supraśli, na której w lipcu 2021 r. nie odnotowano zjawiska tzw. letniej przyduchy. Wszystkie pozostałe rzeki płynące na obszarze Puszczy Knyszyńskiej zostały dotknięte w lipcu 2021 r. zjawiskiem przyduchy w tym rzeka Słoja, rzeka Płaska, rzeka Sokołda. Rzeka Czarna jest jedynym tak dużym dopływem Supraśli, która płynie przez lasy. Z punktu widzenia doświadczenia życiowego jak i zdrowego rozsądku można stwierdzić, że właśnie dzięki temu iż Czarna na długim odcinku płynie przez lasy nie zaobserwowano tutaj zjawiska letniej przyduchy w 2021 r. 2. Kolejnym bardzo</p>	częściowo uwzględniona	Dokonano analizy wskazanych w uwadze działek stanowiących cieki. W wyniku korekty granic obszaru rezerwatu i jego otuliny włączono ciek wodny do granic rezerwatu przyrody.
-----	----------------	----------------	--	------------------------	---

			<p>ważnym argumentem za włączeniem rzeki Czarnej do granic rezerwatu jest fakt, że zgodnie z Załącznikiem Nr 2 do umowy użytkowania obwodu rybackiego rzeki Supraśl Nr 1 Numer 17/BI.RUM.441/2019 Sygnatura 68/P, zawartej w dniu 3 grudnia 2019 r. pomiędzy Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie – Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Białymstoku a Polskim Związkiem Wędkarskim Okręg w Białymstoku, na przedmiotowym odcinku rzeki Czarnej występują aż cztery potwierdzone badaniami gatunki ryb objęte ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt stanowiącego załącznik do obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2022 r. (Dz. U. poz. 2380), takie jak: minóg ukraiński (<i>Eudontomyzon mariae</i>), śliz pospolity (<i>Barbatula barbatula</i>), koza pospolita (<i>Cobitis taenia</i>), głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>), które powinny stanowić cel ochrony w planowanym do utworzenia rezerwacie Czarna Rzeczek.</p>		
74.	Czarna Rzeczek	Bóbr s.c.	<p>Będzie problem ze szkodami łowieckimi i ludziom którzy mają tam swoje działki</p>	<i>niewwzględniona</i>	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Knyszyńska, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Jednakże prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.</p>
75.	Czarna Rzeczek	osoby fizyczne (04.07.2025 r.)	<p>Brak treści uwagi</p>	<i>niewwzględniona</i>	<p>Wiadomości e-mail zostały złożone po terminie.</p>